

PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Pasvalio rajono savivaldybės tarybai

Pasvalio rajono savivaldybės merui

IŠVADA DĖL ILGALAIKĖS PASKOLOS

2026 m. vasario 26 d. Nr. AI-1
Pasvalys

NUOMONĖ DĖL PASVALIO RAJONO SAVIVALDYBĖS SKOLINIMOSI GALIMYBĖS

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba gavo Pasvalio rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) mero raštą¹, kuriuo prašoma pateikti išvadą dėl Savivaldybės galimybės imti 500,6 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą 2026–2028 metais vykdomų investicinių projektų finansavimui.

Rašte nurodyta, kad ilgalaikės paskolos lėšos būtų naudojamos šių investicinių projektų įgyvendinimui:

- „Bendruomeninių socialinių paslaugų plėtra asmenims su negalia Pasvalio rajone“ – 200,0 tūkst. Eur;
- „Ugdymo prieinamumo didinimas ir sąlygų visos dienos mokyklos veikloms vykdyti sudarymas Pasvalio rajono švietimo įstaigose“ – 200,0 tūkst. Eur;
- „Pasvalio rajono savivaldybės inovatyvių ilgalaikės priežiūros paslaugų infrastruktūros plėtra“ – 50,0 tūkst. Eur;
- „Pasvalio rajono bevariklio transporto infrastruktūros įrengimas“ – 50,6 tūkst. Eur.

Vadovaudamiesi Vietos savivaldos įstatymu² ir atsižvelgdami į Savivaldybės mero rašte pateiktą informaciją, atlikome Savivaldybės skolinimosi galimybės vertinimą.

Mūsų nuomone, Savivaldybei paėmus 500,6 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti, nebus viršyti Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme nustatyti skolos limitai.

¹ Pasvalio rajono savivaldybės mero 2026 m. vasario 17 d. raštas Nr. ARB-284 (5.14 Mr) „Dėl išvados pateikimo“.

² Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 67 straipsnio 1 dalies 3 punktas.

PAGRINDAS PAREIKŠTI NUOMONĘ DĖL SAVIVALDYBĖS SKOLINIMOSI GALIMYBIŲ

Biudžeto sandaros įstatyme³ nurodyta, kad savivaldybės, laikydamosi Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme ir tam tikrų metų biudžeto patvirtinimo įstatyme nustatytų skolinimosi limitų (jeigu tokie limitai nustatomi), Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieni metai ir gražinimo terminas yra ne tais pačiais biudžetinėmis metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti. Savivaldybių skolinimosi taisyklėse nurodyta⁴, kad savivaldybė skolindamasi turi įvertinti, ar prisiimdama skolinius įsipareigojimus neviršys Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme ir Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatyto skolos limito.

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 67 straipsnio 1 dalies 3 punktu, įvertinome Savivaldybės skolą, skolinimosi limitus ir galimybę imti 500,6 tūkst. Eur ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti.

Rengdami išvadą, vertinome ilgalaikės paskolos ėmimo atitikimą Biudžeto sandaros įstatymo, Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo (toliau – Įstatymas), Vyriausybės patvirtintų Savivaldybių skolinimosi taisyklių nuostatomis, reglamentuojančioms savivaldybių skolos dydį, skolinimosi limitus ir skolinimosi tvarką. Investicijų projektų pagrįstumas nebuvo vertinamas, kadangi Savivaldybės taryba yra pritarusi šių projektų įgyvendinimui ir įtraukusi juos į Savivaldybės 2026–2028 metų strateginį veiklos planą⁵.

Savivaldybės 2026–2028 metų strateginiame veiklos plane numatyta 2026 metais iš skolintų lėšų vykdyti šiuos investicinius projektus:

- „Bendruomeninių socialinių paslaugų plėtra asmenims su negalia Pasvalio rajone“ – 200,0 tūkst. Eur⁶;
- „Ugdymo prieinamumo didinimas ir sąlygų visos dienos mokyklos veikloms vykdyti sudarymas Pasvalio rajono švietimo įstaigose“ – 200,0 tūkst. Eur⁷;
- „Pasvalio rajono bevariklio transporto infrastruktūros įrengimas“ – 50,6 tūkst. Eur⁸.

Atkreipiame dėmesį, kad Savivaldybės 2026–2028 metų strateginiame veiklos plane investicini projektą „Pasvalio rajono savivaldybės inovatyvių ilgalaikės priežiūros paslaugų infrastruktūros plėtra“ numatyta įgyvendinti ne skolintomis, o Savivaldybės biudžeto lėšomis, skiriant 50,0 tūkst. Eur asignavimų⁹.

³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 17 straipsnio 1 dalis.

⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 26 d. nutarimas Nr. 345 „Dėl Savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁵ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2026 m. vasario 11 d. sprendimu Nr. T1-12 patvirtintas Pasvalio rajono savivaldybės 2026–2028 metų strateginis veiklos planas.

⁶ Socialinės apsaugos ir sveikatos priežiūros programos (002) priemonės kodas 002-04-02-15 (RE).

⁷ Švietimo ir sporto programos (003) priemonės kodas 03-03-01-06 (RE).

⁸ Infrastruktūros objektų priežiūros ir plėtros programos (005) priemonės kodas 005-06-01-09 (RE).

⁹ Socialinės apsaugos ir sveikatos priežiūros programos (002) priemonės kodas 002-04-02-19 (RE).

Atsižvelgiant į tai, kad savivaldybių biudžetai priskiriami valdžios sektoriui, savivaldybių biudžetų atitikimo fiskalinės drausmės taisyklėms, nustatytoms Įstatyme¹⁰, vertinimui turi būti taikomi Finansų ministerijos apskaičiuoti ir paskelbti produkcijos atotrūkio nuo potencialo įverčiai.

Savivaldybės 2026 m. biudžetui taikoma Įstatymo nuostata, leidžianti Savivaldybės biudžeto išlaidoms viršyti pajamas ne daugiau kaip 1,5 procento.

Pagal Finansų ministerijos 2025 m. rugsėjo 18 d. paskelbtą informaciją „Dėl potencialaus bendrojo vidaus produkto ir produkcijos atotrūkio nuo potencialo 2024–2028 metais“¹¹, 2026 metų produkcijos atotrūkio nuo potencialo įvertis yra neigiamas ir sudaro -0,4.

Įstatyme¹² nustatyta, kad savivaldybės skola pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos sutartis, finansinės nuomos (lizingo) sutartis ar kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, negali viršyti 60 procentų tam tikrų metų savivaldybės biudžeto pajamų.

Atsižvelgiant į planuojamas Savivaldybės 2026 metų biudžeto pajamas, kurios sudaro 57 280,1 tūkst. Eur¹³, didžiausia leistina Savivaldybės skola 2026 metais gali siekti 34 368,1 tūkst. Eur (57280,1 tūkst. Eur x 60 proc.).

Pagal 2025 m. gruodžio 31 d. ataskaitos duomenis, Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai sudarė 1503,3 tūkst. Eur, t. y. 4,4 procento leistino skolinimosi limito.

Planuojami prisiimti 500,6 tūkst. Eur Savivaldybės skoliniai įsipareigojimai Savivaldybės skolą padidintų iki 2003,9 tūkst. Eur ir sudarytų 5,8 procento leistino skolinimosi limito.

Savivaldybės 2026 metų biudžete numatyta bankams grąžinti 500,6 tūkst. Eur ankstesniais metais Savivaldybės vardu paimtų ilgalaikių paskolų.

Rengdami šią išvadą, vadovavomės nuostata, kad Savivaldybės administracijos pateikti duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus. Vertinimo metu mūsų surinkti įrodymai laikomi pakankamais ir tinkamais pagrįsti nuomonei dėl Savivaldybės skolinių įsipareigojimų laikymosi ir Savivaldybės galimybių skolintis.

VADOVYBĖS ATSAKOMYBĖ

Savivaldybės taryba priima sprendimus dėl Savivaldybės prisiimamų įsipareigojimų pagal paskolų sutartis, laikantis Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstituciniame įstatyme

¹⁰ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014 m. lapkričio 6 d. Nr. XII-1289 (su vėlesniais pakeitimais), 5 straipsnio 1 dalis.

¹¹ https://finmin.lrv.lt/public/canonical/1758188114/25545/Pranesimas_del_potencialaus_2025_rugs%C4%97jis.pdf

¹² Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 2014-11-06 Nr. XII-1289 (su visais pakeitimais) 5 str. 2 d.

¹³ Pasvalio rajono savivaldybės tarybos 2026 m. vasario 11 d. sprendimas Nr. T1-13 „Dėl Pasvalio rajono savivaldybės 2026–2028 metų biudžeto patvirtinimo“.

numatytų ir Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų skolos, skolinimosi bei garantijų limitų ir gavusi Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą¹⁴.

Savivaldybės administracijos direktorius atsako už Savivaldybės tarybai pateiktų dokumentų tikrumą ir teisingumą.

Savivaldybės administracijos Finansų skyrius tvarko Savivaldybės skolinių įsipareigojimų apskaitą, vykdo skolos ir garantijų limitų laikymosi kontrolę, kontroliuoja skolintų lėšų panaudojimą pagal paskirtį ir yra atsakingas už šių funkcijų vykdymą.

AUDITORIAUS ATSAKOMYBĖ

Mūsų atsakomybė – atlikus vertinimą, gauti pakankamą užtikrinimą ir pateikti Savivaldybės tarybai išvadą dėl Savivaldybės skolinių įsipareigojimų teisėtumo ir nustatytų skolinimosi limitų laikymosi.

Išsamesnis auditoriaus atsakomybės apibūdinimas pateiktas Pasvalio rajono savivaldybės interneto svetainėje adresu:

<https://www.pasvalys.lt/savivaldybes-imonės-ir-istaigos/savivaldybes-kontroles-ir-audito-tarnyba/apie-tarnyba/3204>

Šis apibūdinimas yra sudedamoji šios išvados dalis.

VERTINIMO APRIBOJIMAI

Lietuvos Respublikos teisės aktai nereglamentuoja savivaldybės kontrolieriaus teikiamos išvados dėl Savivaldybės galimybės imti paskolą ar suteikti garantiją už savivaldybės valdomų įmonių imamas paskolas formos, turinio ir apimties, taip pat nėra patvirtintų metodikų tokioms išvadoms rengti.

Atsižvelgiant į tai, rengiant šią išvadą, apsiribota vertinimu teisėtumo požiūriu, t. y. buvo vertinama Savivaldybės skolinimosi atitiktis imperatyvioms teisės normoms.

Savivaldybės kontrolierė

Rima Juodokienė

¹⁴ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos 1994 m. liepos 7 d. įstatymo Nr. I-533 (2022 m. birželio 30 d. įstatymo Nr. XIV-1268, redakcija su vėlesniais pakeitimais) 15 str. 2 d. 21 p.